

Veotevõtted rikuvad sageli andmete säilitamise kohutust

Jüri Milov
sõidukijuhtide tööinspektor

Sõidukijuhtide töö- ja puhkeaja kontrollimised näitavad, et veotevõtted rikuvad seadust endiselt kahjuks märkimisväärses ulatuses, suurimaks murekohaks on andmete säilitamisega seonduv.

Eriti annavad andmete säilitamisega seonduvad probleemid tunda ettevõtete puhul, kes kasutavad oma tegevusloa all teistele firmadele kuuluvaid autosid ja autojuhte. Paljud veotevõtjad ei tea siiani, et vastavalt (EÜ) määruse 561/2006 art 10 lg 5 ja liikluseaduse § 137 lg 1 punktile 1 on ettevõttel kohustus säilitada autojuhtide töö- ja puhkeaja ning ühenduse tegevusloa alla kuuluvate autode kinnitatud ärakirjade andmed. Seega tuleks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi leheküljelt (<http://mtr.mkm.ee>) transpordi otsingute alt kontrollida, millised ärakirjad on väljastatud nende tegevusloa juurde. Andmeid peab säilitama 365 päeva.

Suureks probleemiks on digitaal-tahhograafi omavatest autodest andmete alla laadimine ja nende esitamine kontrollijale. Kuigi pärast 2006. aastat toodetud

autodel on digitaalne sõidumeerik kohustuslik, ei tea paljud ettevõtted senini, et tulenevalt liikluseadusest tuleb neid andmeid juhikaardilt ja autost perioodiliselt alla laadida. Liikluseaduse § 137 lõige 1 punkt 3 sätestab juhi kaardilt andmete regulaarse kopeerimise vähemalt 28 päeva, sõidukist vähemalt 90 päeva järel.

Kontrollimiste käigus on selgunud, et ka analoogsalvestuslehtede kogumise ja säilitamisega on paljudel ettevõtetel probleeme, kuna autoettevõtte juhid arvavad, et neid on vaja säilitada ainult 28 päeva. Tihtipeale käsivad ettevõtte juhid 28 päevast vanemad ning rikunud või rikkumistega salvestuslehed ära visata ning seda ka tehakse.

Juhendamine töörežiimide registreerimise osas on puudulik

On ettevõtteid, kus veokorraldajad ei kontrolli oma autojuhtide puhul töö- ja puhkeaja registreerimise nõuete täitmist. Tööle asumisel ei selgitata juhtidele, et vastavalt liikluseadusele tuleb registreerida oma töörežiimid. Pea igas ettevõttes leidub mõni autojuht, kes registreerib oma töö- ja

Sageli on probleemiks see, et sõidukijuhte pole piisavalt juhendatud töörežiimide registreerimise osas.

Foto: SXC/Renaude Hatsedakis

puhkeaja lüliteid kasutades valesti, jätab üldse registreerimata või lülitab tööle asudes lüliti asendisse „muu töö“ ja jätabki selle terveks päevaks samasse asendisse.

Salvestuslehti sirvides nähtub, et autojuhid ei taha täita salvestuslehe esi- ja tagumist poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 3821/85 artikkel 15 lõige 2 nõuetele. Endiselt esineb autojuhtidel salvestuslehtede täitmise rikkumisi.

Ööpäevas on 24 tundi ja nii pikalt on õigus ka autojuhil kasutada tööpäeva lehte. Peamine rikkumine ongi salvestuslehe kasutamine üle 24 tunni. Autojuhid ei märgi ka salvestuslehe tagaküljele automaatselt märgistamata aega ehk puhkuse kriipsu.

Seepärast peaksid veoettevõtete veokorraldajad kontrollima oma autojuhtide töö- ja puhkeaja registreerimist.

Peamised töö- ja puhkeaja rikkumiste põhjused on:

- 1) töö iseloom – tellimusveod (treilerveod) ja nende ettevõtete sõidukid, kes teevad tööd ainult teatud perioodil (kevad/sügis);

- 2) palju rikkumisi esineb autojuhtidel, kes rikuvad töö- ja puhkeaja nõudeid, et kiiremini koju saada;
- 3) laevale jõudmine;
- 4) autojuht ei tunne (EÜ) määrust nr 561/2006;
- 5) tööandja ja logistikafirmade käsud.

Väga rasketeks rikkumisteks loetakse:

- 1) nädalase või kahe järjestikuse nädala summeeritud sõiduaja ületamine 25% võrra või rohkem (liiklusseaduse §-d 245 ja 247);
- 2) igapäevase tööperioodi jooksul maksimaalse ööpäevase sõiduaja ületamine 50% võrra või rohkem pärast 4,5-tunnist sõiduaega vaheaega tegemata või katkematut puhkeajaga võtmata (liiklusseaduse § 246 lõige 2, § 248 lõige 1 ja § 249 lõige 2).

Eelnimetatud rikkumiste avastamisel ning mõjuvate selgituste puudumisel järgneb väärteo otsus. Selle tagajärjel saab kahjustada ettevõtte ja veokorraldaja maine.